

"Kesif, maddî şeylerin akisleridir. O akisler hem gayrdır, ayn değil; hem mevattır, ölüdür. Hüviyet-i suriyesinden başka hiçbir hâsiyete mâlik değil. Meselâ sen âyineler mahzenine girsen, bir Said binler Said olur. Fakat zîhayat yalnız sensin..." izahı?

Temessül; bir şeyin aynı ile başka bir şeyde yansıması demektir. Mesela bir mum etrafında halka şeklinde on adet ayna bulunsa, her bir aynada mum temessül eder. Yani bazı vasıfları ile o aynaların içinde bulunur. Bir tek mum iken, on mum olur.

Nurani varlıklar ile onun zıddı olan **kesif** varlıkların yansımasında ve temessülünde durumları farklılık arz eder, hükümleri başka başkadır. Biri hakiki yansır, diğeri sadece görüntü olarak yansır.

Nurani bir varlık, yansıdığı yere kendi aslındaki vasıfları da götürür. Bir nevi yansıyan ile yansımaya mahal olan şey aynı gibi olur. Mesela, aynada yansıyan güneş kendine özgü vasıflarını aynaya da aksettirir ve bir nevi küçük bir güneş o aynada oluşur. Güneş gibi o da ısı ve ışık verir. Fark sadece azamet ve kibriyadadır. **Nuranin temessülü**, *temessül ettiği yeri, yani yansıdığı yeri kendi gibi yapar.*

Kesif şeylerde, yani madde ve cismin hükmettiği şeylerde ise, yansıma ve temessül sadece görüntü olarak vardır. Vasıflar oraya aksetmez. Onun için yansıyan şey ile yansımaya mahal olan şey farklıdır, aralarındaki tek ilişki görüntü naklidir. Mesela maddi ve kesif olan bir taş aynada yansırsa, sadece görüntüsü oraya gider, taşın kendine ait vasıfları oraya geçmez.

İnsanın bedeni de maddi ve kesif olduğu için, temessülü de sadece görüntü olarak yansır. Birbirine bakan on aynanın merkezine bir adam yerleşse, adamın her aynada bir görüntüsü oluşur, ama aynadaki görüntülerin hiç birisi hakiki adam değildir. Canlı ve kanlı olan sadece merkezdeki adamdır, aynadaki diğer görüntüler sadece cismin cansız bir yansıması, ruhsuz bir görüntüsüdür. Üstad Hazretleri bu manayı kendi bedeni ile örnekendiriyor.